

Metodické usmernenie
Úradu vlády Slovenskej republiky
k spôsobu finančného zabezpečenia
plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z. z.
o používaní jazykov národnostných menšín
v platnom znení
orgánmi verejnej správy

**Metodické usmernenie Úradu vlády Slovenskej republiky
k spôsobu finančného zabezpečenia plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona
č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v platnom znení
orgánmi verejnej správy**

Vedúci Úradu vlády Slovenskej republiky a splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny v zmysle bodu B.2. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 24/2021 z 13. januára 2021 k Správe o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2019 – 2020 vydáva nasledovné metodické usmernenie k spôsobu finančného zabezpečenia plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín (ďalej len „zákon č. 184/1999 Z.z.“) orgánmi verejnej správy (ďalej len „metodické usmernenie“):

Čl. I

Vymedzenie povinných subjektov

1. Povinnými subjektmi sú pre potreby tohto metodického usmernenia orgány miestnej štátnej správy, orgány územnej samosprávy a územnou samosprávou zriadené právnické osoby (ďalej len „orgány verejnej správy“), a to v súlade so zákonom č. 184/1999 Z.z.

Čl. II

Účel a rozsah použitia metodického usmernenia

1. Účelom metodického usmernenia je poskytnúť súhrnné informácie a metodické odporúčania spojené so spôsobom finančného zabezpečenia plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z.z. pre:
  - a) okresné úrady,
  - b) úrady práce, sociálnych vecí a rodiny,
  - c) daňové úrady,
  - d) colné úrady,
  - e) štátne archívy,
  - f) regionálne veterinárne a potravinové správy,
  - g) regionálne úrady verejného zdravotníctva,
  - h) organizačné zložky Hasičského a záchranného zboru,
  - i) organizačné zložky Zboru väzenskej a justičnej stráže,
  - j) organizačné zložky ozbrojených síl Slovenskej republiky,
  - k) obce a mestá,
  - l) právnické osoby zriadené jednotkou územnej samosprávy.
2. Metodické usmernenie plní podľa § 7a ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. úlohu praktickej príručky pri riešení konkrétnych otázok z aplikačnej praxe zákona č. 184/1999 Z. z., podľa ktorého Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Úrad vlády SR“) poskytuje odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy a organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri vykonávaní tohto zákona.

3. Metodické usmernenie upravuje používanie jazykov národnostných menšín predovšetkým v týchto oblastiach:
- vizuálna dvojjazyčnosť,
  - povinné zverejňovanie informácií v súlade so zákonom č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj ako „zákon o slobode informácií“) aj v jazykoch národnostných menšín,
  - úradná činnosť/ dvojjazyčné formuláre, verejné listiny a úradné dokumenty,
  - ústny úradný styk.

Čl. III.

Základné pojmy zákona č. 184/1999 Z. z., jeho osobná a územná pôsobnosť

Definície základných pojmov zákona č. 184/1999 Z.z., jeho osobná a územná pôsobnosť sú dostupné v rámci Metodického usmernenia k zákonu č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov.¹

Čl. IV

Vizuálna dvojjazyčnosť

Do oblasti vizuálnej dvojjazyčnosti spadajú tieto povinnosti a možnosti vyplývajúce zo zákona č. 184/1999 Z.z.:

- povinnosti:
  - zverejnenie informácií týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny (napr. „zákaz fajčiť“, „únikový východ“, „povinné prekrytie horných dýchacích ciest“, „hasiaci prístroj“ – § 4 ods. 6, § 7b ods. 1 písm. f))
  - informovanie o možnosti komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny (§ 2 ods. 3, 7b ods. 1 písm. a)),
  - uvádzanie označenia orgánu verejnej správy umiestnené na budovách popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny (§ 2 ods. 6, § 7b ods. 1 písm. c)),
  - zabezpečenie označenia obce na budovách orgánov verejnej správy v jazyku menšiny (§ 4 ods. 1, § 7b ods. 1 písm. c), § 7b ods. 1 písm. e)),
  - zabezpečenie označenia obce na dopravných značkách označujúcich začiatok obce a koniec obce v jazyku menšiny (§ 4 ods. 1).
- možnosti:
  - uvádzanie nápisov a oznamov určených na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny (§ 4 ods. 6),
  - označenie ulíc aj v jazyku menšiny (§ 4 ods. 4),
  - označenie geografického značenia aj v jazyku menšiny (§ 4 ods. 4),

---

¹ Dostupné online: https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/files/7551_metodicke-usmernenie.pdf .

Čl. V

Povinné zverejňovanie informácií aj v jazykoch národnostných menšín

Do uvedenej oblasti spadajú tieto povinnosti vyplývajúce z § 5a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z.z.:

- zverejňovanie dôležitých informácií uvedených na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny:
  - a) informácie o zložení a právomoci orgánov samosprávy obce,
  - b) prehľad právnych predpisov, pokynov, inštrukcií, výkladových stanovísk, podľa ktorých obec koná a rozhoduje alebo ktoré upravujú práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vo vzťahu k obci,
  - c) miesto, čas a spôsob, akým je možné získavať informácie a informácie o tom, kde môžu podať fyzické osoby alebo právnické osoby žiadosť, návrh, podnet, sťažnosť alebo iné podanie,
  - d) postup, ktorý musí obec dodržiavať pri vybavovaní všetkých žiadostí, návrhov a iných podaní, vrátane príslušných lehôt, ktoré je potrebné dodržať,
  - e) sadzobník správnych poplatkov, ktoré obec vyberá za úkony a konania správnych orgánov, a sadzobník úhrad za prístupňovanie informácií,
  - f) informácie o hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom obce.

Čl. VI

Úradná činnosť/ Dvojjazyčné formuláre, verejné listiny a úradné dokumenty

Do uvedenej oblasti spadajú tieto povinnosti a možnosti vyplývajúce zo zákona č. 184/1999 Z.z.:

- povinnosti:
  - vydanie rovnopisu rozhodnutia v správnom konaní na požiadanie alebo v prípade, že sa konanie začalo podaním v jazyku menšiny aj v jazyku menšiny (§ 2 ods. 4, § 7b ods. 1 písm. b)),
  - vydanie rovnopisu rozhodnutia na požiadanie aj v jazyku menšiny (§ 2 ods. 4, § 7b ods. 1 písm. b)),
  - zabezpečenie označenia obce v jazyku menšiny na rozhodnutiach vydaných v jazyku menšiny (§ 4 ods. 1, § 7b ods. 1 písm. e)),
  - vydanie rodného listu, sobášneho listu alebo úmrtného listu na požiadanie aj v jazyku menšiny (§ 2 ods. 5, § 7b ods. 1 písm. b)),
  - poskytnutie úradného formulára vydaného aj v jazyku menšiny (na požiadanie – § 2 ods. 7, § 7b ods. 1 písm. d)),
  - umožnenie občanovi predkladať písomné listiny a dôkazy aj v jazyku menšiny (§ 2 ods. 3),
  - poskytnutie odpovede na podanie napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny (*s výnimkou vydávania verejných listín, pričom táto výnimka sa netýka rozhodnutia orgánu verejnej správy v správnom konaní v prípade, ak sa konanie začalo podaním v jazyku menšiny alebo na požiadanie a rodného listu, sobášneho listu, úmrtného listu, povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia* – § 2 ods. 3)
  - vydávanie povolení, oprávnení, potvrdení, vyjadrení a vyhlásení na požiadanie dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a v jazyku menšiny (§ 2 ods. 5),

- poskytnutie informácie a písomných podkladov na účel správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky úradu vlády (§ 7a ods. 3, § 7b ods. 1 písm. h)),
- možnosti:
  - vedenie úradnej agendy, najmä zápisníc, uznesení, štatistík, evidencií, bilancií, informácií určených pre verejnosť (okrem matriky) popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny (§ 3 ods. 4),
  - vydávanie všeobecných záväzných nariadení v rámci svojej pôsobnosti aj v jazyku menšiny (§ 4 ods. 8),
  - vedenie kroniky obce aj v jazyku menšiny (§ 3 ods. 3).

Čl. VII

Ústny úradný styk

Do uvedenej oblasti spadajú tieto povinnosti a možnosti vyplývajúce zo zákona č. 184/1999

Z. z.:

- povinnosť:
  - umožnenie občanovi komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny (§ 2 ods. 3).
- možnosti:
  - určenie časového priestoru na vybavovanie vecí v jazyku národnostnej menšiny (§ 2 ods. 3),
  - uskutočňovanie rokovania orgánu verejnej správy aj v jazyku menšiny (ak s tým súhlasia všetci prítomní – § 3 ods. 1),
  - umožnenie používania jazyka menšiny na rokovaní orgánu (ak s tým súhlasia všetci prítomní poslanci obecného zastupiteľstva a starosta obce. Tlmočenie zabezpečí obec § 3 ods. 2),
  - používanie aj jazyka menšiny príslušníkmi obecnej polície pri komunikácii v služobnom styku (§ 7 ods. 3),
  - používanie aj jazyka menšiny príslušníkmi ozbrojených síl Slovenskej republiky, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov, hasičského a záchranného zboru pri komunikácii v služobnom styku (§ 7 ods. 4),
  - zverejňovanie oznamov určených na informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo prostredníctvom iných technických zariadení aj v jazyku menšiny (§ 5a ods. 1),
  - s platnosťou na celom území Slovenskej republiky – umožnenie pri ústnej komunikácii v úradnom styku v obci, ktorá nespĺňa podmienky podľa § 2 ods.1 zákona č. 184/1999 Z.z., používať jazyk menšiny, ak s tým zamestnanec orgánu verejnej správy a osoby zúčastnené na konaní súhlasia (§ 2 ods. 8).

Čl. VIII Orgány verejnej správy

- Okresný úrad je v súlade so zákonom č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov miestny orgán štátnej správy.
1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonáva štátnu správu v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti a plní úlohy podľa osobitných predpisov na úsekoch uvedených v § 5 ods. 7 tohto zákona.
  2. Daňový úrad a colný úrad sú v zmysle zákona č. 35/2019 Z.z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov orgánmi štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva. Územnú pôsobnosť, úlohy, ktoré plní a ostatné náležitosti daňového úradu určuje § 5 zákona č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podrobnosti k colnému úradu obsahuje § 7 tohto zákona.
  3. Archív je v zmysle zákona č. 395/2002 Z.z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odborné pracovisko, ktoré preberá, eviduje, ochraňuje a sprístupňuje archívne dokumenty. Štátne archívy s regionálnou územnou pôsobnosťou sú ako verejné archívy súčasťou sústavy archívov. Povinnosti archívu ustanovuje § 7 tohto zákona.
  4. Regionálne veterinárne a potravinové správy sú v zmysle zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov orgánmi štátnej správy vo veterinárnej oblasti. Rozsah ich pôsobnosti ustanovuje uvedený zákon v § 4.
  5. Regionálne úrady verejného zdravotníctva sú v zmysle zákona č. 355/2017 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov orgánmi verejného zdravotníctva. Ich pôsobnosť ustanovuje uvedený zákon v § 6.
  6. Policajný zbor je v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov ozbrojeným bezpečnostným zborom, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky. Policajný zbor plní úlohy štátnej správy a iné úlohy, ktoré bližšie špecifikuje § 2 uvedeného zákona.
  7. Hasičský a záchranný zbor je jednotne organizovaným zborom, ktorý plní úlohy štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi a ďalšie v rozsahu a za podmienok ustanovených § 3 zákona č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov a osobitnými právnymi predpismi.
  8. Zbor väzenskej a justičnej stráže je v zmysle zákona č. 4/2001 Z.z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov ozbrojeným bezpečnostným zborom, ktorý plní úlohy na úseku výkonu väzby, výkonu trestu odňatia slobody, ochrany objektov zboru, objektov detenčného ústavu a v ich blízkosti a ochrany verejného poriadku a bezpečnosti v objektoch súdu, objektoch prokuratúry a v ich blízkosti. Jeho pôsobnosť bližšie ustanovuje § 4 uvedeného zákona.
  9. Ozbrojené sily Slovenskej republiky sa v súlade so zákonom č. 321/2002 Z.z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov vytvárajú na zachovanie mieru, zaručovanie obrany Slovenskej republiky a na plnenie záväzkov

vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Na plnení úloh ozbrojených síl sa podieľajú aj štátni zamestnanci a zamestnanci, ktorí tvoria civilný personál ozbrojených síl. Postavenie základných zložiek ozbrojených síl Slovenskej republiky, ich úlohy, použitie a iné oblasti upravuje uvedený zákon.

10. Obce sú v súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov samostatnými samosprávnymi územnými celkami Slovenskej republiky; združujú občanov, ktorí majú na ich území trvalý pobyt. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov. Ďalšie podrobnosti ustanovuje uvedený zákon.
11. Právnické osoby zriadené jednotkou územnej samosprávy (v zmysle zákona 369/1990 Zb.) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje obec a v zmysle zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov samosprávny kraj. Obecné zastupiteľstvo a zastupiteľstvo samosprávneho kraja majú právomoc zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť obce/samosprávneho kraja v právnickej osobe. Poslanec obecného zastupiteľstva alebo zastupiteľstva samosprávneho kraja je oprávnený požadovať od riaditeľov právnických osôb založených alebo zriadených obcou vysvetlenie vo veciach týkajúcich sa ich činnosti. Počet právnických osôb zriadených jednotkami územnej samosprávy nie je známy. Povinnosti vyplývajúcim zo zákona č. 184/1999 Z.z. pre právnické osoby zriadené samosprávnymi kraji sa venuje Metodické usmernenie na zabezpečenie plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z.z. v podmienkach vyšších územných celkov (samosprávnych krajov).²

Čl. IX

Povinnosti a možnosti vyplývajúce pre orgány verejnej správy zo zákona č. 184/1999 Z. z. a ich financovanie

1. Pre orgány verejnej správy vyplývajú zo zákona č. 184/1999 Z.z. povinnosti a možnosti uvedené v prílohe tohto metodického usmernenia.
2. Väčšina povinností a možností vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z.z. pre orgány verejnej správy je buď jednorazového charakteru, alebo je možné zabezpečiť ich prostredníctvom zamestnancov orgánov verejnej správy ovládajúci jazyk národnostnej menšiny v rámci ich pracovného času.
3. Odporúča sa v rámci orgánov verejnej moci, ktoré a ktorých pobočka/ pracovisko/ kontaktné miesto majú sídlo v obci, v ktorej občania Slovenskej republiky, ktorí sú osobami patriacimi k národnostnej menšine a majú trvalý pobyt v danej obci, tvoria podľa dvoch po sebe nasledujúcich sčítaniach obyvateľov v obci najmenej 15 % obyvateľov, zamestnávať primerané množstvo zamestnancov ovládajúcich jazyk príslušnej národnostnej menšiny.
4. Ďalej sa odporúča organizovať pre zamestnancov takýchto orgánov verejnej moci jazykové kompetenčné vzdelávanie zamerané na udržiavanie a zdokonaľovanie úrovne ovládania jazyka príslušnej národnostnej menšiny a podporovať a motivovať zamestnancov v zúčastňovaní sa na tomto vzdelávaní.

² Dostupné online: https://www.vlada.gov.sk/share/NM/Metodicke_usmernenie_VUC.pdf.

5. V prípade zabezpečovania plnenia povinností a možností vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z. z. prostredníctvom zamestnancov orgánov verejnej správy je potrebné počítať s požiadavkou na vyšší podiel pracovného času konkrétneho zamestnanca súvisiacu so zvýšenou administratívnou záťažou.
6. Úrad vlády Slovenskej republiky odporúča zriadiť pri Úrade vlády SR Fond na podporu aplikácie jazykových práv vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z.z. alebo zabezpečiť mechanizmus normatívnej kompenzácie zvýšených výdavkov samospráv v súvislosti s plnením ustanovení zákona 184/1999 Z. z.

Príloha: Finančné zabezpečenie plnenia zákonných povinností a možností

V Bratislave

Ing. Július Jakab, v.z.
vedúci Úradu vlády
Slovenskej republiky

PhDr. László Bukovszky, v.r.
splnomocnenec vlády Slovenskej republiky
pre národnostné menšiny